

Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Artystyczny
Instytut Sztuki, 43-400 Cieszyn, ul. Bielska 62

Współpraca przy organizacji wystawy:

Centrum
Informacji
Naukowej
i Biblioteka
Akademicka

Organizacja wystawy: prof. Elżbieta Kuraj, mgr Joanna Knappek
Oprawa graficzna: mgr Wojciech Osuchowski

Smalt

SZTUKA OGNI

Wystawa prac pedagogów, doktorantów i studentów
Zakładu Malarstwa Instytutu Sztuki w Cieszynie
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

„Smalt – sztuka ognia” wystawa malarstwa w technice emalii, pedagogów i studentów cieszyńskiego Instytutu Sztuki, prezentowana w przestrzeni CINIbA, jest rezultatem kilkuletniej współpracy polskiego i czeskiego środowiska artystycznego związanego z Międzynarodowym Sympozjum Frydlańckiego Smaltu.

Sympozja te organizowane przez Fundację Email Art Association – Frydlant n/ Ostravici w Czechach w ramach projektów unijnych stanowią ważne wydarzenie artystyczne Regionu Podbeskidzia. Efekty artystyczne symozjów wzbogacają zbiory frydlańskiego Muzeum Emalierstwa, tworząc od piętnastu lat kolekcję unikatową w skali europejskiej.

Zaproszenie w 2008 roku przez frydlański ośrodek artystów z cieszyńskiego Instytutu Sztuki zainicjowało współpracę obu środowisk, rozwijającą się coraz intensywniej w różnych aspektach badawczych i artystycznych, poprzez sympozja, warsztaty ze studentami, wystawy, publikacje; zainicjowało jednocześnie proces promowania zapomnianej techniki emalierskiej w Polsce.

Istnienie Wydziału Artystycznego w obszarze przygranicznym ułatwia międzynarodowe kontakty i przyczynia się do pełniejszego poznania kultury sąsiadujących ze sobą regionów; równocześnie stwarza perspektywę planowania przedsięwzięć artystyczno-naukowych, realizacji projektów unijnych, działalności promocyjnej i wystawienniczej. Podsumowaniem rezultatów kilkuletniej współpracy stały się wystawy zorganizowane: w Muzeum „Dum Gustava Mahlera” w Jihlavy – sierpień 2014 roku, w Galerii Uniwersyteckiej UŠ w Cieszynie – październik 2014 roku, w CINIbA w Katowicach – luty 2015 roku. Kolejne planowane w bieżącym roku prezentacje smaltu odbędą się w „Galerii na żywo” Radia Katowice oraz w „Galerii Obok” w Tychach.

W 2014 roku pedagodzy i studenci Zakładu Malarstwa Instytutu Sztuki uczestniczyli we wspólnym czesko-polskim projekcie: „Umění ohně” Fond Mikroprojektu Euroregionu Beskydy-Beskidy. Udział w warsztatach stał się dla młodych artystów wydarzeniem szczególnie inspirującym i motywującym do zgłębiania wiedzy technologicznej i tajemnic warsztatu klasycznej sztuki emalii.

Emalierstwo znane od czasów starożytnego Egiptu, kojarzy się głównie ze sztuką dekoracyjną, złotnictwem, biżuterią i sztuką sakralną. Współczesne emalierstwo, poza jubilerstwem, rozwija się również w architekturze i wzornictwie. Emalia na blasze, jako forma autonomicznej wypowiedzi artystycznej, rozwija się w tej formie w wielu krajach europejskich.

Szklivo nanoszone na powierzchnię metodą natryskową lub za pomocą pędzli, wałków i innych narzędzi, którymi można uzyskać bogatą gradację tonów barwnych, a następnie wypalane w wysokiej temperaturze, otwiera wyjątkowe możliwości kreatywne, skłaniając do poszukiwań nowych środków wyrazu. Woda i ogień w tej technice są wyjątkowymi instrumentami w rękach malarza, poprzez zakodowany w nich pierwiastek nieprzewidywalności, element jednoczesnego budowania

i niszczenia. Wykorzystanie przypadku wpisanego w technologię „ognia” zachęca wprost do improwizacji, ale wymaga jednocześnie ręki mistrza. Woda, swoją płynnością, nadaje charakter plamom; można nią modulować natężenie koloru, przenikanie, zatapianie jednego w drugim. Ogień, jako narzędzie wypalania szkliwa, finalny w procesie technologicznym, ustala ostateczny rezultat pracy. Bywa sprzymierzeńcem bądź bezwzględnym niszczycielem. Wymaga od artysty doświadczenia, czujności, przewidywalności wyobraźni i technologicznej wiedzy.

Aktywność artystów-pedagogów Instytutu Sztuki, prezentujących szerokie spektrum działań twórczych, zarówno w obszarze klasycznego warsztatu w tradycyjnym rozumieniu, jak i poszukiwań interdyscyplinarnych na styku malarstwa z witrażem, warsztatem ceramicznym, emalierskim, oraz innych technik eksperymentalnych, ukierunkowana jest na wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych. Dotychczasowe doświadczenia twórcze pedagogów Zakładu Malarstwa, wykraczające poza pojęcie klasycznego warsztatu malarskiego, otwierają perspektywę zmian w pracy organizacyjnej oraz pedagogicznej, stwarzając podstawy do powołania nowego kierunku.

Przygotowywany w tym roku program studiów kierunku **Malarstwo i Malarskie Pracownie Interdyscyplinarne** całościowo spełnia wymogi postulatów artystyczno-naukowych, tworząc pole edukacyjne, zarówno w obszarze klasycznego warsztatu i tradycyjnego rzemiosła artystycznego, jak również w stosowaniu najnowszych dostępnych urządzeń i mediów cyfrowych, uwzględniających współczesne koncepcje naukowe i artystyczne. Założeniem programu kierunku jest przygotowanie absolwenta do działań twórczych w podmiotach artystycznych, takich jak: malarstwo sztalugowe i monumentalne, witraż, szkło, ceramika, emalia na blasze, obrazy cyfrowe i spektakle świetlne, fotografia i film. Spotkanie unikatowych technik tradycyjnych z najnowszymi technologiami artystycznymi stanowi imperatyw do nowatorskich rozwiązań i realizacji artystycznych uwzględniających współczesne pojmowanie roli sztuki i znaczenia funkcji estetycznych i praktycznych otoczenia.

Dostosowanie programów nauczania do potrzeb rynku pracy otwiera perspektywę indywidualnej działalności, pracy artystycznej, niezależnego warsztatu. Kierunek Malarstwo i Malarskie Pracownie Interdyscyplinarne zorientowany zostaje na kształcenie innowacyjne; wsparty na filarach wartości przez wieki wypracowanych w obszarach sztuki i nauk humanistycznych, zakresem proponowanej studentowi wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, daje szerokie możliwości torowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

Uczestnicy wystawy:

Krzysztof Dadak
Marta Frąckowiak
Julia Gąszczak-Wilde
Artur Janasik
Elżbieta Kuraj
Joanna Knapek
Adam Molenda
Damaris Shaded
Małgorzata Skałuba-Krentowicz
Magdalena Szadkowska
Krzysztof Wilde